

Till Utrikesdepartementet

PRO har tagit del av regeringens förslag till Biståndspolitisk plattform och önskar framföra följande.

PRO konstaterar att plattformen har tillkommit för att förenkla och tydliggöra styrningen av det svenska biståndet och regeringens prioriteringar inom området. Arbetet med att formulera plattformen har pågått en längre tid. I augusti 2012 skickade den till PRO anslutna föreningen PRO Global en skrivelse till utrikesdepartementet. I denna tecknas den pågående snabba globala demografiska förändringen och de konsekvenser som denna bör få för den svenska bistånds- och utvecklingspolitiken.

Biståndsplattformen innehåller några hänvisningar till ålder som en parameter att beakta, vilka dock huvudsakligen avser barn och ungdom. Sammantaget finner vi att ett *äldreperspektiv i stort sett saknas* i det föreliggande förslaget till biståndspolitisk plattform.

PRO anser att regeringens biståndsplattform bör präglas av ett tydligare äldreperspektiv. Dess omvärldsanalys bör framhålla den pågående dramatiska befolkningsutvecklingen med snabbt ökande andel och antal äldre i alla länder, särskilt i låg- och medelinkomstländer, och dess konsekvenser för det svenska biståndets effektivitet för minskad fattigdom. Den bör också uppmärksamma att en majoritet av de fattiga äldre är kvinnor.

Biståndet bör vara fast förankrat i det rättighetsperspektiv som utgör en av huvudprinciperna i den svenska biståndspolitiken. Vi anser att dokumentet som det nu står inte motsvarar Sveriges internationella åtaganden enligt bl.a. *Madrid International Plan of Action on Ageing*, MIPAA, från 2002, när det gäller att verka för äldres rättigheter.

Sveriges Politik för Global Utveckling (PGU) behöver anpassas till den snabbt förändrade demografiska situationen i världen med ett ökat antal och en större andel äldre.

Äldres situation måste uppmärksammas i analys, dialog och program inom utvecklingssamarbetet, såväl inom det bilaterala biståndet som i de internationella organisationerna vi bidrar till. I långsiktiga strategiska processer som den nu inledda översynen av FNs Millenniemål och utformandet av mål för perioden efter 2015 är det särskilt viktigt att beakta de åldrande befolkningarna, vilket även FN-chefen framhållit.

PRO

PENSIONÄRERNAS RIKSORGANISATION

Box 3274, 103 65 Stockholm. Adolf Fredriks Kyrkogata 12, 1 tr. Telefon 08-701 67 00. Fax: 08-10 66 40.

E-post: info@pro.se Hemsida: www.pro.se

Det ställs krav på anpassning i alla länder till det växande antalet äldre, särskilt vad gäller hälsovård, arbetsmarknads- och socialpolitik. Men också finanspolitik, bostadspolitik, familjepolitik och andra politikområden berörs. Det största problemet bland äldre är försörjningen. Få äldre i fattigare länder har någon form av pension att leva på. De flesta äldre måste skaffa sig en egen inkomst och arbeta för att överleva, då oftast i lågbetalda jobb inom jordbruket eller den informella sektorn. Den som inte kan arbeta är beroende av familj och samhälle.

Det sker stora sociala förändringar för äldre som en följd av globalisering, urbanisering och migration. De unga flyttar från landsbygden till jobben i städerna, från mindre städer till större, från fattiga till rikare länder. Familjer skingras och traditionen att vuxna barn tar hand om sina åldriga föräldrar luckras upp. Gamla lämnas alltmer åt sig själva. Denna process är otydligt beskriven i utkastet till Biståndsplattform, särskilt avseende konsekvenserna för de äldre, där kvinnor ofta utgör flertalet, i den fattiga befolkningen.

Äldre, inte minst de äldre kvinnorna, är särskilt utsatta i väpnade konflikter och naturkatastrofer. Dessutom får de inte sällan liksom i Aidsdrabbade familjer ta ansvar för efterlämnade barnbarn. Därför behövs ett äldreperspektiv också i det humanitära arbetet.

Ovanstående utgör en översiktlig genomgång av olika frågor som bör beaktas i ett äldreperspektiv på utveckling.

I bilaga , nedan, lämnar vi konkreta förslag till omskrivningar och tillägg för att tydliggöra hur ett äldreperspektiv kan infogas i dokumentet.

För PRO

Curt Persson, ordförande

Bilaga 1

Förslag till hur ett äldreperspektiv kan integreras i Biståndsplattformen

Våra förslag till skrivningar markeras med kursiverad text.

Kap 3 Biståndets uppgift i en föränderlig värld

3.1 En värld i förändring

Sid 9, 2:a stycket bör kompletteras med tydligare skrivning om den demografiska utvecklingen:

”Världens befolkning genomgår en snabb förändring. Befolkningstillväxten har avtagit i stora

delar av världen men är fortfarande hög i många låginkomstländer, däribland några av världens fattigaste och mest instabila länder. *Samtidigt ökar antalet och andelen äldre. Det stora flertalet äldre (73 procent mot 60 procent idag) kommer år 2030 att bo i låg- och medelinkomstländer – de som FN benämner utvecklingsländer. Det innebär att allt fler fattiga människor kommer att vara gamla. Den omfattande migrationen från landsbygd till städer medför även att den geografiska åldersbalansen inom ett land kommer att förändras, med en ökad andel äldre på landsbygden.* ”

Kap 4 Det svenska biståndets inriktning

Om målgrupper:

4.1.1 3:e stycket:

”... en helhetssyn på fattiga och förtryckta människors behov, yngre och äldre, kvinnors och mäns, flickors och pojkars behov...”

4.1.2 2:a stycket:

”Det innebär att situationen och villkoren för kvinnor i alla åldrar och för flickor uppmärksammas och...”

4.1.3 1:a stycket

”Regeringen tydliggör att kvinnor i alla åldrar och flickor är en av det svenska biståndets...”

.... ”... utsätts i större utsträckning för diskriminering på grund av sitt kön, och även på grund av ålder, och har generellt sätt betydligt mindre makt och sämre...”

Kap 5. De sex biståndspolitiska målen

Delmål 1

5.1 tredje stycket, rad 3

”Några av de mest utsatta grupperna (inklusive kvinnor, barn, äldre, människor med funktionsnedsättning....)...”

5.1.1 tredje stycket

..”bidra till att kvinnor och män, gamla och unga, har möjlighet till....

5.1.4 första stycket näst sista raden

”hos kvinnor, äldre och den unga befolkningen.

Andra stycket, andra raden:

...”kvinnor *i alla åldrar* och flickor diskrimineras”...

Delmål 2

5.2 femte stycket:

...”arbetar en stor del av människorna, *i alla åldrar*, långa dagar med låg lön...”

5.2.2 första stycket sjätte raden

”..till exempel kvinnor, *äldre*, ungdomar...

5.2.7 första stycket, rad fem

”...barn, kvinnor, *äldre*....

andra stycket, andra raden:

”grundläggande social trygghet, *inklusive pensionssystem*, i länder...”

5.2.9 Första stycket sista raden lägga till ngt som

”Negativa följder för barn och äldre motverkas.”

Delmål 4

5.4.2 sista stycket

”Det svenska biståndet ska dessutom *verka för att äldre kvinnor och män* samt människor med funktionsnedsättning ska kunna leva friska liv utan att utsättas för våld och diskriminering och *för att de ska kunna* bidra till samhällsutvecklingen.”

Delmål 5

5.5 andra stycket

”... - politiskt, kriminellt, ekonomiskt, socialt, *ålders-* eller könsrelaterat.”

5.5.3 första stycket

”... Kvinnor, *i alla åldrar*, och flickor är särskilt utsatta för denna typ av ...”

5.6.1 sjätte raden ”... kvinnor, män, *äldre*, barn...”